

Gegwen Getaways

Turvallisuusasiakirja v.1.2

Erkki O. Mäkelä 20.12.2014

Sisältö:

1	Yrityksen toiminnan kuvaus	2
2	Turvallisuudesta vastaava henkilö	3
3	Yhteistyökumppanit	3
4	Turvallisuus retkien aikana	4
5	Välineet ja niiden huolto.....	4
6	Toimintaohjeet tulenkäsittelyyn	5
7	Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteita varten	7
8	Onnettomuuskirjanpito ja -tiedottaminen	7
9	Esimerkkejä tuote- ja retkikohtaisista turvallisuussuunnitelmista	8
9.1	Koiravaljakkoajelu kotikennelillä Vesilahdessa. Liite 1.....	8
9.2	Ryhmäajelutus koiravaljakolla asiakkaan luona. Liite 2.....	8
9.3	Patikkaretki Seitsemisen kansallispuistossa. Liite 3.	8
9.4	Eräolympialaiset tilausravintola X:n puistossa. Liite 4.....	8

1 Yrityksen toiminnan kuvaus

Yritys suunnittelee ja toteuttaa erilaisia ohjelmapalvelu- ja luontomatkailutuotteita erilaisille asiakasryhmille kaikkina vuodenaikoina. Yrityksen ominta erikoisalaa ovat koiravaljakkoajelutukset ja -retket. Yritys järjestää myös päivän pituisia patikkaretkiä sopiviin luontokohteisiin sekä luontoteemaisia pelejä ja leikkejä esim. yritystilaisuuksiin ja perhejuhliin.

Perustavana ajatuksena on elämyksellisen, turvallisen ja laadukkaan seikkailun tarjoaminen asiakkaille.

Yrityksellä on kiinteä toimipaikka Vesilahdessa (Saarikunnantie 215, 37500 Lempäälä), missä koiravaljakkoretket pääosin toteutetaan. Muiden ohjelmapalveluiden toimintaympäristönä on tuotteeseen ja tilanteeseen sopiva luontokohde missä tahansa Suomessa.

Yritys on ns. ”yhden miehen yritys”. Toiminta on pienimuotoista eikä palkattua henkilökuntaa ole. Tarpeen vaatiessa käytetään ammattitaitoisia alihankkijoita (esim. ruokailut, lisävaljakot, melonta, avustajat...).

Tyypillisiä asiakkaita ovat 1) ulkomaiset turistit (perheitä ja (talvi)urheilua harrastavia henkilöitä), 2) kaveriporukat (syntymäpäivät, polttarit ym.), 3) yritykset, jotka haluavat henkilökunnalleen tai asiakkailleen jonkinlaisen luontoaiheisen ohjelman ja 4) organisaatiot, jotka haluavat ”talviriehansa” yhdeksi ohjelmanumeroksi koiravaljakkoajelutuksen.

2 Turvallisuudesta vastaava henkilö

Yrityksen ohjelmien sisällöstä ja kokonaisturvallisuudesta vastaa 1.12.2008 alkaen Erkki O. Mäkelä, puh. 045 1224044, sähköposti erkki@gegwen.com vastuualueinaan mm.

- yleinen turvallisuuden valvonta, -suunnittelu ja -ohjaus
- alihankkijoiden ja avustajien opastus ja tutustuttaminen tapahtuman turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan
- alkusammutus- ja ensiapuvälineistä vastaaminen
- pelastusteiden kulkukelpoisuuden valvonta
- onnettomuus- tai tapaturmatilanteessa ensiapu ja avunhälytys sekä muusta ryhmästä huolehtiminen
- onnettomuuksien ja ”läheltä piti” -tilanteiden kirjaaminen, raportointi ja jälkihoito.

Koulutus ja ammattitaito:

- erä- ja luonto-opas, AT, KEO
- seikkailukasvatus, 24 ov, Pirko
- EA2 (ensiapu 2), voimassa 27.10.2017 asti
- hygieniapassi
- köysitoimintaohjaaja
- melontaohjaaja
- rekikoiraurheilua ja valjakkoretkeilyä vuodesta 1989
- kielitaito: suomi (äidinkieli), englantti (sujuva), ruotsi (hyvä), venäjä (auttava), ranska (auttava).

3 Yhteistyökumppanit

Yritys toteuttaa osan palveluistaan yhdessä toisten alan yrittäjien kanssa. Yhteistyökumppanit ja alihankkijat ovat alansa erikoistaidot hallitsevia. He ovat tutustuneet tähän turvallisuus-asiakirjaan suunnitteilla olevan ohjelman kannalta relevantein osin.

Valtioneuvoston asetuksen 1110/2011 2 § kohta 13 mukaan turvallisuusasiakirjaan perehdyttämisestä ja tuotekohtaiseen turvallisuussuunnitelmaan liittyvästä koulutuksesta tulee ottaa allekirjoitus niiltä henkilöiltä, jotka ovat mukana palvelun tarjoamisessa ja ovat osallistuneet perehdytykseen.

Käytännössä isommat tapahtumat ja niiden turvallisuus-suunnitelmat suunnitellaan alihankkijoiden kanssa yhdessä. Mahdolliselle tilapäishenkilökunnalle lähetetään ohjelman kuvauksen ja ko. henkilön työtehtävien ohessa myös turvallisuussuunnitelma etukäteen sähköpostitse ja pyydetään

samalla kuittaus siitä, että ko. henkilö on huolellisesti tutustunut materiaaliin.

Sähköpostikuittaukset talletetaan vähintään kuukaudeksi ohjelman päättymisen jälkeen. Jos ohjelman aikana on tapahtunut onnettomuus tai jotain muuta epätavallista, kuittaus säilytetään niin pitkään kuin tilanne vaatii.

Ennen tapahtuman alkua järjestetään aina suunnittelupalaveri, jonka aikana vastuut ja turvallisuussuunnitelma käydään vielä uudelleen läpi.

4 Turvallisuus retkien aikana

Vaikka turvallisuusasioista oltaisiinkin tiedotettu jo etukäteen, ne kerrataan aina ennen ohjelman aloittamista. Käydään läpi maasto kartan avulla sekä selvitetään ensiapuvälineiden sijainti. Talvella on erityisen tärkeä varmistaa, että asiakkaat ovat riittävän lämpimästi pukeutuneita. Osallistujille myös kerrotaan, miten hätätilanteessa toimitaan ja mistä voi soittaa apua.

Eksymisen ja hätätilanteiden varalta reittikartan ja ensiapuvälineiden olemassaolo ja säilytys retken aikana tulee olla myös osanottajien tiedossa, jotta yhden oppaan retkillä ei tule yllätystä, jos oppaalle sattuu jotain, ja avun hälyttäminen jää asiakkaiden hoidettavaksi.

Luonnon olosuhteiden muuttuessa yllättäen on oppaalla oikeus muuttaa toimintaa, toimintapaikkaa tai reittiä. Oppaalla on oikeus keskeyttää kokonaan toiminta, joka muuttuu oppaan mielestä asiakkaille vaaralliseksi olosuhteiden tai aikataulujen muuttuessa (esimerkiksi lumimyrsky tai pimeys).

Asiakas, joka ei noudata turvallisuusohjeita ja etukäteis-informaationa saatua toimintaohjetta, voidaan ohjata toisiin aktiviteetteihin tai poistaa kokonaan sen hetkisestä toimintaympäristöstä.

5 Välineet ja niiden huolto

Vastuuhenkilö: Erkki O. Mäkelä.

Koiravaljakkopalveluissa käytetään ammattilaisten valmistamia rekiä. Ennen kauden alkua reet puhdistetaan ja tarkistetaan niiden kunto. Erityistä huomiota kiinnitetään naruliitoksiin, jarrujen kumilenkkeihin ja pultteihin, sekä ohjaus- ja puskukaaren teippauksiin. Kauden jälkeen tarkistetaan reen puuosien kunto, vioittuneet osat korjataan tai vaihdetaan uusiin ja sivellään ne puunsuoja-aineella.

Rekien vetoliinat valmistetaan itse köydestä tai käytetään ammattilaisten valmistamia vaijeriliinoja. Niiden kuntoa

tarkkaillaan koko ajan, ja kuluneet tai rikkoontuneet elementit vaihdetaan välittömästi uusiin.

Valjaat pestään aina syystreenien jälkeen ennen lumille siirtymistä. Samalla tarkastetaan myös niiden kunto. Sama toistetaan keväällä kauden jälkeen, kun koirat jäävät kesälomalle.

Retkillä on aina mukana korjausvälineet pikkuvahinkojen varalle, vetoliinojen varaosia ja varavaljaat.

Rekipatjat, porontaljat, vetoliinat ja valjaat kuivataan joka tapahtuman jälkeen.

Koiravaljakkosafareilla asiakkaat ohjeistetaan pukeutumaan lämpimästi omiin vaatteisiinsa. Jonkin verran löytyy kuitenkin varusteita siltä varalta, että niitä ei asiakkaalla itsellään ole. Asiakkailla käytössä olleet vaatteet (toppahaalarit, villapaidat, villasukat, kengät, toppakäsineet, balaclavat, hatut) kuivataan huolellisesti käytön jälkeen ja varastoidaan kuiviin tiloihin. Tarvittaessa ne pestään. Sukat ja balaclavat pestään joka käyttökerran jälkeen.

Muissa ohjelmapalveluissa käytetään yksinkertaisia välineitä kuten esimerkiksi lumikenkiä, jalkapalloja, ahkioita, kynttilälyhtyjä, sokkoliinoja, matalakiipeilyköysiä, tulentekovälineitä, puukkoja ja kirveitä. Välineet tarkastetaan ja huolletaan jokaisen käyttökerran jälkeen.

6 Toimintaohjeet tulenkäsittelyyn

Yleisiä ohjeita tulenkäsittelyyn maastossa, mökeillä ja teltoissa. Monien ohjelmien aikana nuotio tai retkikeitin voi olla oleellinen osa ongelmaa. Tulisija tulee aina sijoittaa niin, että se ei aiheuta vaaraa osallistujille tai ympäristölle.

Tulenkäsittely sisätiloissa:

Tarkista, että tulisija ja hormit ovat kunnossa, että tulisijan edusta on asianmukaisesti suojattu, ja että pellit ovat auki sytyttäessäsi tulen.

Häkä on hengenvaarallinen kaasu. Se estää hapen sitoutumisen vereen. Häkää syntyy kun palaminen tapahtuu liian vähäisessä hapessa. Älä sulje tulisijan peltejä liian aikaisin. Hiilien täytyy olla täysin mustia, kun pellit suljetaan. Edes ”sinistä liekkiä” ei saa enää näkyä. Häkämyrkytyksen oireina ovat huimaus, pahoinvointi ja tajuttomuus.

Öljylamppuja käytettäessä on jätettävä riittävästi tilaa, jotta ympärillä oleva materiaali ei syty. Älä vie öljylamppua kuumaan tilaan kuten esim. saunaan, koska öljy voi kaasuuntua ja leimahtaa palamaan.

Huomaa varovaisuus myös koristeulkotulien eli ”roihujen” käytössä. Palamisen loppuvaiheen aikana ne saattavat leimahtaa korkeaan liekkiin steariinin kaasuuntuessa.

Nestekaasu:

Nestekaasu on erittäin helposti syttyvä polttoaine. Sen kuljettamisessa on noudatettava erityistä varovaisuutta. Säiliö on aina pidettävä pystyssä, ja kuumuudelta suojattuna. Nestekaasupullon pintalämpötila ei saa nousta yli 40°C. Kaasupulloa vaihdettaessa tulee huolehti siitä, että korkki kiinnittyy tiiviisti. Kaasuvuodon sattuessa tyhjä tila ja tuuleta. Vuotanut kaasu syttyy pienestäkin kipinästä, ja se on myös myrkyllistä hengitettynä.

Tulenteko maastossa:

Nuotion saa tehdä vain maanomistajan luvalla, jos ei ole hätätilanteesta johtuen pakottavaa tarvetta lämpimänä pysymiseen tai merkinantoihin. Metsäpalovaroituksen ollessa voimassa, tai jos metsäpalovaara on ilmeinen, avotulta ei saa sytyttää. Retkikeittimien tai muiden maasta eristettyjen laitteiden käyttö on varovaisuutta noudattaen luvallista toisen maalla ja ilmeisen metsäpalovaaran tai -varoituksen aikanakin.

Asiakkaita on syytä muistuttaa kipinävaarasta ja huolellisuudesta tulenkäsittelyssä, sekä liikkumisesta tulen läheisyydessä. Huomioitava helposti syttyvät materiaalit. Kiinnitettävä tupakoivien asiakkaiden huomio varovaisuuteen maasto-olosuhteissa ja majoitteissa.

Tulenkäsittely teltassa:

Teltassa tulee käyttää valaistukseen ainoastaan paristokäyttöisiä valaisimia. Talvivaelluksilla teltassa voidaan käyttää ruuanlaittoon ja lämmitykseen bensiinikäyttöistä keitintä, mutta vain asianmukaisessa keitinlaatikossa. Sammutuspeite on tällöin välittömästi käyttöön otettavissa.

Tulenkäsittely lumimajoitteissa:

Lumimajoitteisiin pätevät samat ohjeet kuin tulenkäsittelyyn teltoissa. Lumimajoitteissa tulee lisäksi huolehtia ilman vaihtuvuudesta tuuletusaukon avulla, muuten retkikeitinkin kuluttaa hapen nopeasti loppuun. Palavaa kynttilää voidaan käyttää ilman happipitoisuuden tarkkailemiseen: niin kauan kuin kynttilä palaa, happea on riittävästi.

7 Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteita varten

Toimintajärjestys: pelasta, hälytä (HÄTÄNUMERO 112, MYRKYTYSKESKUS 09 471977), turvaa, tiedota!

Jollei hätäpuhelu onnistu heikon verkon vuoksi, poista SIM-kortti ja yritä uudelleen. Näin pääset voimakkaimpaan verkkoon. Kuuluvuusalueen laitamilla tai ulkopuolella liikuttaessa tulisi tuntea lähin paikka, josta voi soittaa.

Asiakkaille annetaan etukäteen ohjaus toimintaohjeista yllättävien tilanteiden varalle. Ensiapu- ja alkusammutusvälineet ovat oppaan etukäteen ilmoittamassa paikassa.

Opas tai mahdollisesti joku toinen asiakas lähtee mukaan, mikäli loukkaantunut joudutaan toimittamaan sairaalahoitoon. Oppaan poistuessa ohjelma joudutaan keskeyttämään.

Loukkaantumistilanteessa on huolehdittava koko ryhmästä ja muista mahdollisista paikallaolijoista, ja tarpeen vaatiessa on järjestettävä jälkihoitoa.

Lapsen loukkaantuessa vanhemmat pyritään saamaan paikalle viipymättä.

8 Onnettomuuskirjanpito ja -tiedottaminen

Vastuuhenkilö: Erkki O. Mäkelä.

Tapaturmat ja ”läheltä piti” -tilanteet kirjataan sähköisesti yrityksen oman tietokoneen kovalevyllä dokumenttiin *läheltäpiti-tilanteet.docx*. Kirjauksessa kuvataan asiakasryhmä ja tilanne, se mitä tapahtui ja milloin, analysoidaan syyt sekä suunnitellaan muutokset vastaavien tilanteiden ehkäisemiseksi tulevaisuudessa. Muutokset otetaan käyttöön välittömästi.

Asiakkaan nimeä tai yhteystietoja ei kirjata, mutta kirjauksen päivämäärän perusteella ne löytyvät yksilöidysti varaustieto-järjestelmästä vähintään vuoden ajan.

Kirjauksen perusteella tehdään mahdolliset muutokset toimintaan välittömästi.

Onnettomuustilanteista tiedottaa ja antaa tietoja vain yrityksen vastuuhenkilö, joka ilmoittaa tapauksesta tarvittaville tahoille (omaiset, viranomaiset, vakuutusyhtiö).

Kuluttajaturvallisuuslain 8 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaisesti (Valtioneuvoston asetus 1110/2011 2 § kohta 12) kaikista vakavista onnettomuuksista tai tapaturmista ja erityisen

vakavista läheltä piti tilanteista tehdään ilmoitus viivytyksettä kunnan kuluttajaturvallisuusvalvontaviranomaiselle (Pirkkalan ympäristöterveydenhuolto) sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen ymparistoterveys@pirkkala.fi. Ilmoitus tehdään Tukesin sivuilla olevaa ilmoituslomaketta käyttäen (www.tukes.fi, ilmoitus vaarallisesta kuluttajapalvelusta). Ennen ilmoituksen tekoa ollaan yhteydessä puhelimitse Pirkkalan ympäristöterveydenhuoltoon (p. 050-5262829), jolloin varmistetaan onko onnettomuus tai tapaturma sellainen, josta ilmoitus tulee tehdä.

9 Esimerkkejä tuote- ja retkikohtaisista turvallisuussuunnitelmista

Ohessa esimerkkejä tavallisimpien ohjelmiamme turvallisuus- ja pelastussuunnitelmista. Turvallisuussuunnitelman voi pyytää tutustuttavaksi ohjelman varauksen yhteydessä.

- 9.1 Koiravaljakkoajelu kotikennelillä Vesilahdessa. Liite 1.**
- 9.2 Ryhmäajelutus koiravaljakolla asiakkaan luona. Liite 2.**
- 9.3 Patikkaretki Seitsemisen kansallispuistossa. Liite 3.**
- 9.4 Eräolympialaiset tilausravintola X:n puistossa. Liite 4.**